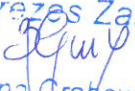
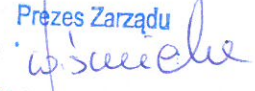

**Zasady dostępu do Polityki ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym
Limes Banku Spółdzielczego w zakresie adekwatności kapitałowej, wynagrodzeń oraz
innych informacji podlegających ogłaszaniu**

Miejsce i zakres informacji podlegających ujawnieniom, opracowany w oparciu o zapisy „Polityki ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym Limes Banku Spółdzielczego w zakresie adekwatności kapitałowej, wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu” udostępniany jest wszystkim zainteresowanym w wersji papierowej w Zespole Organizacyjno – Administracyjnym, w godzinach funkcjonowania Banku oraz w formie elektronicznej na stronie www.limesbank.pl

Wiceprezes Zarządu

Bożena Grabowska

Prezes Zarządu

Aleksandra Wiśnicka

Wiceprezes Zarządu

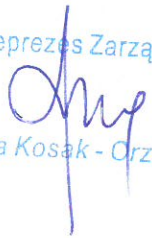
Anna Kosak - Orzół

Ujawnienie informacji

dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji ujawnianych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 06 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w banku.

Wiceprezes Zarządu

Anna Kosak-Orzół

Zarząd
LIMES BANKU
SPÓŁDZIELCZEGO

I. Wstęp

1. Bank zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”) w Części Ósmej dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Ujawnieniem” według stanu na 31 grudnia 2018r.
2. Bank w zakresie ujawnianych informacji:
 - 1) stosuje pominięcie informacji uznanych za nieistotne - informacje nieistotne to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
 - 2) stosuje pominięcie informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.
3. W przypadku pominięcia informacja o tym jest podawana w treści Ujawnienia.
4. Bank informuje, że niniejszy dokument nie obejmuje całego zakresu ujawnianych informacji, określonych w Części Ósmej Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 CRR. Ujawnienia informacji w innych dokumentach przez Bank wynika z art. 434 ust. 2 CRR, dokumenty te są dostępne w Centrali Banku.
5. Informacje nie zawarte w niniejszym dokumencie, a objęte obowiązkiem ujawnienia zostały zawarte w następujących dokumentach:
 - 1) sprawozdaniu z działalności Zarządu Limes Banku Spółdzielczego za 2018 rok,
 - 2) sprawozdaniu finansowym Limes Banku Spółdzielczego za 2018 rok;
 - 3) informacji dodatkowej sprawozdania finansowego Limes Banku Spółdzielczego za okres od 01 stycznia 2018 do 31 grudnia 2018 roku;
 - 4) sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego Limes Banku Spółdzielczego.
6. Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.

II. Informacja Limes Banku Spółdzielczego wynikająca z art. 111 a ustawy Prawo Bankowe

Zgodnie art. 111 a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988 tj. z późn. zm.), informujemy, że:

1. Limes Bank Spółdzielczy nie działa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jako obszar działania, zgodnie ze statutem, obejmuje województwo mazowieckie oraz dwa powiaty z województwa warmińsko-mazurskiego: nidzicki i szczycieński;
2. Stopa zwrotu z aktywów (ROA) obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej według danych za 31 grudnia 2018 r. wyniosła 0,68%.
3. Sprawozdanie z działalności Banku podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do rocznego sprawozdania finansowego Banku;
4. System zarządzania, w tym system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, a także informacja o spełnianiu przez członków rady nadzorczej i zarządu wymogów określonych w art. 22 aa ustawy Prawo bankowe został dostosowany do rozmiaru i profilu działalności:
 - 1) Zarząd Banku przyjął i zobowiązał się do stosowania w zakresie swoich kompetencji Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjętych uchwałą Komisji Nadzory Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku (Dz. Urz. KNF poz. 17); Zasady Łady Korporacyjnego wdrożono w wymaganym zakresie z uwzględnieniem zasad proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki działalności Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych;
 - 2) Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Politykę wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Polityka określa zasady wynagradzania pracowników Banku, w tym członków Zarządu Banku;
 - 3) Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Procedurę ocen odpowiedzialności członków Zarządu oraz zatwierdzone przez Zebranie Przedstawicieli Procedurę dokonywania ocen odpowiedzialności członków Rady Nadzorczej. Zgodnie z ww. procedurami zarówno członkowie Zarządu jak i członkowie Rady Nadzorczej zostali objęci oceną odpowiedzialności i uzyskali pozytywną ocenę; pozytywna ocena dotyczy oceny indywidualnej oraz oceny kolegialnej w zakresie sprawowania funkcji zarządczych; zgodnie z art. 22ss ustawy Prawo bankowe Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej spełniają wskazane warunki i zalecenia

wymagane dla organów Banku. Zarówno członkowie Zarządu jak też członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą na bieżąco w szkoleniach dotyczących pełnionych przez nich funkcji.

5. W 2018 roku Bank nie prowadził działalności badawczo – rozwojowej.

III. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie z długofalową „Strategią zarządzania ryzykiem” przygotowaną przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia jest zgodna z założeniami Strategii działania Limes Banku i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.
2. Strategia zarządzania ryzykiem jest powiązana również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym, np. Polityką kapitałową, Planem finansowym, a także Politykami w zakresie zarządzania ryzykiem.
3. Strategia zarządzania ryzykiem zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponosić.
4. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.
5. Informacja dotycząca art. 435. ust. 1 lit a-d Rozporządzenia, tzn. strategii i procesów zarządzania tymi rodzajami ryzyka; struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie; zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka; strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko – zawarte są w Załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu.
6. Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez Art. 453 ust.1 lit. e zawarte jest w Załączniku nr 2.
7. Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust 1. lit f. w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarta jest w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

8. W zakresie art. 435 ust 2 Bank informuje, że:

- 1) Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej spełniają warunki w zakresie pełnienia obowiązków na stanowiskach kierowniczych zawartych w dokumencie Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z 22.11.2012 r. „Wytyczne w sprawie oceny kwalifikacji członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje”, Rekomendacji M i innych przepisach.
- 2) Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając wg Procedury dokonywania ocen odpowiedzialności członków Zarządu biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następcej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z Procedurą dokonywania ocen odpowiedzialności członków Zarządu.
- 3) Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie ze Statutem Banku i Regulaminem wyborów członków Rady Nadzorczej z uwzględnieniem zapisów zawartych w Procedurze dokonywania ocen odpowiedzialności członków Rady Nadzorczej. Ocena następca dokonywana jest zgodnie z powyższą procedurą przez Komisję ds. odpowiedzialności powoływaną spośród delegatów na Zebraniu Przedstawicieli.
- 4) Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.
- 5) Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka.
- 6) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty odpowiednią Instrukcją sporządzania informacji zarządczej, definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania są dostosowane do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

IV. Zakres stosowania – art. 436 Rozporządzenia

Limes Bank Spółdzielczy w zarządzaniu ryzykiem stosuje zapisy zawarte w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) numer 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 06 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej i polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

Bank do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych nie dokonuje konsolidacji sprawozdań.

V. Fundusze własne – art. 437 Rozporządzenia

Fundusze własne stanowią znaczące źródło finansowania działalności Banku i są gwarancją jego rozwoju. Stanowią również zabezpieczenie w przypadku poniesienia straty przez Bank. Wartość funduszy własnych jest wyznacznikiem poziomu stabilności finansowej Banku, co przekłada się na stopień bezpieczeństwa prowadzonej działalności oraz zaufania klientów Banku.

Fundusze własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na fundusze podstawowe i fundusze uzupełniające. Fundusze podstawowe stanowią: kapitał zapasowy oraz kapitały rezerwowe. Kapitał z aktualizacji wyceny jest częścią kapitału TIER 1.

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje wartość aktualizacji rzeczowych aktywów trwałych. Zysk netto stanowi zysk wynikający z rachunku zysków i strat za okres, za który jest sporządzane sprawozdanie. Zysk netto uwzględnia podatek dochodowy zarówno w części bieżącej jak i odroczonej oraz inne obowiązkowe obciążenia.

Bank zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, utrzymywał na koniec 2018 r. fundusze własne, traktowane jako „uznany kapitał” na poziomie 14.878,87 tys. zł, pozwalającym pokryć sumę wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

w tys. zł.		
1.	Fundusze własne ogółem	14 878,87
1.1.	Kapitał Tier I	14 878,87
1.1.1.	Fundusze własne podstawowe - Kapitał podstawowy Tier I (CET1)	14 878,87
1.1.1.1.	Fundusz - kapitał zasobowy	14 624,99
1.1.1.2.	Fundusz - kapitał rezerwowy	0,00
1.1.1.3.	Fundusz ogólnego ryzyka	0,00

1.1.1.4.	Fundusz udziałowy	229,23
1.1.1.5.	Instrumenty kapitałowe zaliczane do funduszy własnych CET1 - Papiery wartościowe zaliczone do kapitałowego podstawowego Tier I (CET1)	0,00
1.1.1.6.	Wynik (zysk/strata) z lat ubiegłych	0,00
1.1.1.7.	Pozostałe fundusze	46,84
1.1.1.8.	Pomniejszenia funduszy własnych - pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I (CET1)	22,19
1.1.2.	Dodatkowy kapitał podstawowy (AT1)	0,00
1.2.	Fundusze własne uzupełniające - Tier 2	0,00
1.2.1.	Kwota rezerwy ogólnej z tytułu ryzyka kredytowego	0,00
1.2.2.	Inne fundusze zaliczone do Tier 2 - np. Inne przejściowe korekty T2	0,00
1.4.	Zobowiązania podporządkowane	0,00

Bank na dzień 31.12.2018 r. nie posiadał zobowiązań podporządkowanych.

Fundusz udziałowy składa się z wpłat udziałów członków Banku. Na dzień 31.12.2018 r. Bank posiada 1 128 udziałowców, w tym 2 osoby prawne, a zgromadzony fundusz udziałowy wynosi 564,00 tys. zł z czego do kapitału Tier 1 zaliczane jest 229,23 tys. zł.

Fundusz zasobowy składa się z podziału nadwyżki z lat ubiegłych. Po uwzględnieniu wszystkich funduszy tj. funduszu z aktualizacji wyceny oraz całego funduszu udziałowego, fundusze własne na dzień 31.12.2018 r. wyniosły 14.878,87 tys. zł.

VI. Wymogi kapitałowe – art. 438 Rozporządzenia

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo bankowe, Bank jest zobowiązany utrzymywać sumę funduszy własnych i dodatkowych pozycji bilansu Banku określonych przez Komisję Nadzoru Finansowego na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

1. kapitał regulacyjny,
2. kapitał wewnętrzny.

Szacowanie kapitału wewnętrznego przebiega w trzech etapach:

1. Etap I – za punkt wyjścia przyjmowany jest kapitał regulacyjny (wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka Filaru I NUK),
2. Etap II – ocenia się, czy minimalny wymóg kapitałowy jest adekwatny do aktualnego
3. narażenia Banku na ryzyko dla uznanych za istotne rodzaje ryzyka Filaru I NUK,
4. Etap III – szacuje się kapitał wewnętrzny na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka Filaru II NUK.

Poza ryzykiem kredytowym oraz pozostałymi rodzajami ryzyka zidentyfikowanymi w regulacjach Komisji Nadzoru Finansowego i służącymi do obliczenia współczynnika wypłacalności, w celu oszacowania kapitału wewnętrznego zidentyfikowano następujące rodzaje ryzyka, tzw. ryzyka II filaru:

1. Ryzyko koncentracji zaangażowań:
 - 1) koncentracji dużych zaangażowań
 - 2) koncentracji w sektor gospodarki
 - 3) koncentracji przyjętych form zabezpieczenia
 - 4) koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy
2. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej
3. Ryzyko płynności
4. Ryzyko wyniku finansowego
5. Ryzyko kapitałowe:
 - 1) koncentracji funduszu udziałowego
 - 2) koncentracji „dużych” udziałów
6. Pozostałe ryzyka:
 - 1) biznesowe (w tym ryzyko cyklu gospodarczego i ryzyko strategiczne)
 - 2) utraty reputacji
 - 3) transferowe
 - 4) rezydualne
 - 5) modeli
 - 6) bancassurance

Rezultaty stosowanego przez instytucję wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych na podstawie procesu przeglądu nadzorczego, o których mowa w art. 104 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2013/36/UE - nie dotyczy

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 2 Rozporządzenia – wartość ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 111

w tys. zł

Klasa ekspozycji	Kwota ekspozycji brutto, kwota pozabilansu	rezerwa	Wartość ekspozycji netto, kwota pozabilansu ważona wagą ryzyka CCF	Odsetki zastrzeżone	Wartość netto wg NUK	Ekspozycja ważona ryzykiem	wymóg kapitałowy
Rządy lub Banki Centralne	41 311 669,00	0,00	41 311 669,00	0,00	41 311 669,00	1 354 290,00	108 343,20
Samorządy regionalne lub władze lokalne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podmioty sektora publicznego	16 708,15	0,00	16 708,15	0,00	16 708,15	8 354,08	668,33
Instytucje	19 622 524,33	0,00	19 622 524,33	0,00	19 622 524,33	663 780,39	53 102,43
Przedsiębiorstwa	1 882 466,97	0,00	1 477 364,58	0,00	1 477 364,58	1 125 604,08	90 048,33
Detaliczne	18 197 198,06	55 298,75	16 253 754,59	0,00	16 253 754,59	10 416 268,18	833 301,46
Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	64 019 070,11	814 966,55	62 457 794,30	0,00	62 457 794,30	50 809 680,00	4 064 774,40
Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	84 544,67	84 544,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ekspozycje kapitałowe	1 066 546,00	0,00	1 066 546,00	0,00	1 066 546,00	1 066 546,00	85 323,68
Inne	2 892 085,84	0,00	2 892 085,84	0,00	2 892 085,84	1 216 277,54	97 302,20
RAZEM	149 092 813,13	954 809,97	145 098 446,79	0,00	145 098 446,79	66 660 800,27	5 332 864,02

1. Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b) i c);

w tys. zł.

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. – ryzyko walutowe	0,00

Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko uznane za istotne w Banku na 31.12.2018 r. wyniosła 74.341,45 tys. zł., natomiast wymóg kapitałowy ukształtował się na poziomie 5.947,32 tys. zł.

VI. Ekspozycja na ryzyko kontrahenta – art. 439 Rozporządzenia - nie dotyczy.

VII. Bufory kapitałowe – art. 440 Rozporządzenia - nie dotyczy

VIII. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego - art. 442 Rozporządzenia - nie dotyczy

IX. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442 Rozporządzenia

1. Ekspozycję przeterminowaną Bank definiuje jako każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek niespłaconą w terminie. W stosunku do ekspozycji przeterminowanych w zakresie klasyfikacji do odpowiednich kategorii ryzyka Bank stosuje zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banków.
2. Bank dokonując klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosuje dwa kryteria:
 - 1) kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
 - 2) kryterium ekonomiczne – badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika (kredytobiorcy, poręczyciela).

W przypadku detalicznych ekspozycji kredytowych jedynym kryterium jest terminowość spłaty kapitału lub odsetek.

Przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych Bank dokonuje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r. (Dz.U. 2015 poz. 2066 z późniejszymi zmianami).

Rezerwy celowe tworzone są na ryzyko związane z działalnością Banku w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

1. kategorii "normalne" – w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych,
2. kategorii "pod obserwacją",
3. grupy "zagrożone" – w tym do kategorii "poniżej standardu", "wątpliwe" lub „stracone”.

Bank tworzy rezerwy celowe w wysokości co najmniej:

- 1 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „pod obserwacją”;
- 2 20% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „poniżej standardu”;
- 3 50% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „wątpliwe”;
- 4 100% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „stracone”.

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową, Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe, tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznany ryzykiem tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia.

Wartość rezerw celowych na należności wg. stanu na 31.12.2018r.

w tys. zł.

Wyszczególnienie	Na należności normalne i pod obserwacją	Na należności poniżej standardu	Na należności wątpliwe	Na należności stracone	Razem
31.12.2018	40,87	130,31	0,0	652,54	823,72

W poniższych tabelach szczegółowo przedstawiono ekspozycje kredytowe wg przypisanych wag ryzyka oraz klasyfikację do określonej kategorii należności z uwzględnieniem utworzonych rezerw i dokonanych korekt.

Ekspozycje Banku na ryzyko kredytowe.

w tys. zł.

Lp.	Wyszczególnienie	2018-12-31
A	Ekspozycja Banku na ryzyko kredytowe	
B	Aktywa bilansowe oraz zobowiązania pozabilansowe wg przypisanych wag ryzyka	
I.	Aktywa bilansowe wg przypisanych wag ryzyka	143 057
1.	Aktywa o wadze ryzyka 0 %	61 050
2.	Aktywa o wadze ryzyka 20 %	0
3.	Aktywa o wadze ryzyka 35 %	4 241
4.	Aktywa o wadze ryzyka 50 %	17
5.	Aktywa o wadze ryzyka 75 %	15 388
6.	Aktywa o wadze ryzyka 100 %	62 056
7.	Aktywa o wadze ryzyka 150 %	0
8.	Aktywa o wadze ryzyka 250 %	305
II.	Zobowiązania pozabilansowe wg przypisanych wag ryzyka	5 019
1.	Waga ryzyka kontrahenta 0 %	0
2.	Waga ryzyka kontrahenta 20 %	0
3.	Waga ryzyka kontrahenta 35 %	579
4.	Waga ryzyka kontrahenta 50 %	0
5.	Waga ryzyka kontrahenta 75 %	2 726
6.	Waga ryzyka kontrahenta 100 %	1 714
7.	Waga ryzyka kontrahenta 150 %	0
C	Adekwatność kapitałowa Banku	
1.	Wymogi kapitałowe - Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko	74 342
1.1.	Ryzyko kredytowe - Całkowita kwota ekspozycji ważonej ryzykiem dla ryzyka kredytowego	66 661
1.2.	Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko rozliczenia dostawy oraz kontrahenta	0

1.3.	Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych, cen instrumentów dłużnych, cen towarów i walutowego	0
1.4.	Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne	7 681
1.5.	Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko ogólne stóp procentowych	0
1.6.	Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	0
1.7.	Całkowita kwota ekspozycji dotycząca przekroczenie progu koncentracji kapitałowej	0
1.8.	Całkowita kwota ekspozycji na inne rodzaje ryzyka	0
D	Wypełnienie wymogów nadzorczych w zakresie adekwatności kapitałowej	
1.	Fundusze własne ogółem	14 879
1.1.	Kapitał Tier I	14 879
1.1.1.	Fundusze własne podstawowe - Kapitał podstawowy Tier I (CET1)	14 879
1.1.1.1.	Fundusz - kapitał zasobowy	14 625
1.1.1.2.	Fundusz - kapitał rezerwowowy	0
1.1.1.3.	Fundusz ogólnego ryzyka	0
1.1.1.4.	Fundusz udziałowy na dzień 31.12.2011 - amortyzacja	229
1.1.1.5.	Instrumenty kapitałowe zaliczane do funduszy własnych CET1 - Papiery wartościowe zaliczone do kapitałowego podstawowego Tier I (CET1)	0
1.1.1.6.	Wynik (zysk/strata) z lat ubiegłych	0
1.1.1.7.	Pozostałe fundusze-fund.z aktualizacji wyceny	47
1.1.1.8.	Pomniejszenia funduszy własnych - pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I (CET1)	22
1.1.2.	Dodatkowy kapitał podstawowy (AT1)	0
1.2.	Fundusze własne uzupełniające - Tier 2	0
1.2.1.	Kwota rezerwy ogólnej z tytułu ryzyka kredytowego [do wysokości limitu 1,25% RWA]	0
1.2.2.	Inne fundusze zaliczone do Tier 2 - np. Inne przejściowe korekty T2	0
1.4.	Zobowiązania podporządkowane	0
2.	Całkowity regulacyjny wymóg kapitałowy - Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko	74 342
	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (CET1) (%)	20,01
	Współczynnik kapitału Tier I (%)	20,01
	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	20,01

Ekspozycje na ryzyko kredytowe według klas ryzyka – wg wartości brutto (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	2018-12-31
A	Struktura należności ogółem wg klas ryzyka - wg wartości brutto	100 321
1.	Należności normalne	98 879
2.	Należności pod obserwacją	0
3.	Należności zagrożone	1 311
3.1.	Należności poniżej standardu	656

3.2.	Należności wątpliwe	0
3.3.	Należności stracone	656
4.	Odsetki od należności zagrożonych	131
5.	Rezerwy celowe na należności	955
6.	Korekty wartości należności - ogółem	961
I.	Struktura należności od podmiotów sektora finansowego	20 179
1.	Należności normalne od podmiotów sektora finansowego	20 168
2.	Należności pod obserwacją od podmiotów finansowych	0
3.	Należności zagrożone od podmiotów finansowych	0
4.	Odsetki od podmiotów finansowych	11
5.	Rezerwy celowe na należności od sektora finansowego	0
6.	Korekty wartości należności od sektora finansowego - ogółem	0
II.	Struktura należności od podmiotów sektora niefinansowego - ogółem	80 125
1.	Należności normalne	78 683
2.	Należności pod obserwacją od podmiotów sektora niefinansowego	0
3.	Należności zagrożone	1 311
4.	Odsetki od należności zagrożonych	131
5.	Rezerwy celowe na należności od podmiotów sektora niefinansowego	955
6.	Korekty wartości należności od sektora niefinansowego	961
II.1	Struktura należności od przedsiębiorstw i spółek państwowych	0
II.2	Struktura należności od przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	1 000
1.	Należności normalne od przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	1 000
2.	Należności pod obserwacją od przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	0
3.	Należności zagrożone od przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	0
4.	Odsetki od należności zagrożonych	0
5.	Rezerwy celowe na należności od przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	0
6.	Korekty wartości należności od przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	0

II.3	Struktura należności od rolników indywidualnych	43 027
1.	Należności normalne od rolników indywidualnych	42 459
2.	Należności pod obserwacją od rolników indywidualnych	0
3.	Należności zagrożone od rolników indywidualnych	514
4.	Odsetki od należności zagrożonych	55
5.	Rezerwy celowe na należności od rolników indywidualnych	565
6.	Korekty wartości należności od rolników indywidualnych	483
II.4	Struktura należności od przedsiębiorstw indywidualnych	8 857
1.	Należności normalne od przedsiębiorstw indywidualnych	8 066
2.	Należności pod obserwacją od przedsiębiorstw indywidualnych	0
3.	Należności zagrożone od przedsiębiorstw indywidualnych	753
4.	Odsetki od należności zagrożonych	38
5.	Rezerwy celowe na należności od przedsiębiorstw indywidualnych	265
6.	Korekty wartości należności od przedsiębiorstw indywidualnych	83
II.5	Struktura należności od osób prywatnych	27 241
1.	Należności normalne od osób prywatnych	27 159
2.	Należności pod obserwacją od osób prywatnych	0
3.	Należności zagrożone od osób prywatnych	45
4.	Odsetki od należności zagrożonych	38
5.	Rezerwy celowe na należności od osób prywatnych	125
6.	Korekty wartości należności od osób prywatnych	395
II.6	Struktura należności od instytucji niekomercyjnych dział. na rzecz gosp. domowych	0
1.	Należności normalne od instytucji niekomercyjnych dział. na rzecz gosp. domowych	0
2.	Należności pod obserwacją od instytucji niekomercyjnych dział. na rzecz gosp. domowych	0
3.	Należności zagrożone od instytucji niekomercyjnych dział. na rzecz gosp. domowych	0
4.	Odsetki od należności zagrożonych	0
5.	Rezerwy celowe na należności od instytucji niekom. dział. na rzecz gosp. domowych - ogółem	0

6.	Korekty wartości należności od instytucji niekomercyjnych dział. na rzecz gosp. domowych	0
III.	Struktura należności od sektora rządowego i samorządowego	17
III.1	Struktura należności od podmiotów sektora rządowego	17
1.	Należności normalne od podmiotów sektora rządowego	17
2.	Należności pod obserwacją od podmiotów rządowych	0
3.	Należności zagrożone od podmiotów rządowych	0
4.	Odsetki od należności zagrożonych	0
5.	Rezerwy celowe na należności od podmiotów rządowych	0
6.	Korekty wartości należności od podmiotów rządowych	0
III.2	Struktura należności od podmiotów samorządowych	0
1.	Należności normalne od podmiotów samorządowych	0
2.	Należności pod obserwacją od podmiotów samorządowych	0
3.	Należności zagrożone od podmiotów samorządowych	0
4.	Odsetki od należności zagrożonych	0
5.	Rezerwy celowe na należności od podmiotów samorządowych	0
6.	Korekty wartości należności od podmiotów samorządowych	0

X. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443 Rozporządzenia

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (art. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania). Na dzień 31 grudnia 2018 r. wszystkie aktywa Banku były wolne od obciążeń.

XI. Korzystanie z ECAI – art. 444 Rozporządzenia nie dotyczy

XII. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445 Rozporządzenia

w tys. zł.

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. – ryzyko walutowe	0,00

Bank w zakresie wymogu zgodnie z art. 99 ust.3 lit. c wyznacza jedynie wymóg na ryzyko walutowe. Na 31.12.2018 roku wymóg z tytułu tego ryzyka nie wystąpił.

XIII. Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446 Rozporządzenia

Celem nadrzędnym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym informatycznym) jest utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne (w tym informatyczne) na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie.

Przez akceptowalny poziom ryzyka (apetyt na ryzyko) rozumie się utrzymanie poziomu łącznej rocznej straty operacyjnej brutto w wysokości nie przekraczającej 8% funduszy własnych.

Cele szczegółowe to:

- 1) zapewnienie świadomości występowania ryzyka operacyjnego obciążającego Bank na wszystkich szczeblach zarządzania,
- 2) minimalizowanie strat z tytułu ryzyka operacyjnego, w tym nieprzekraczanie tolerancji na ryzyko ustalonej w regulacjach wewnętrznych Banku w postaci odpowiednich limitów dotyczących strat operacyjnych,
- 3) wdrożenie i systematyczna weryfikacji procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wyniki Banku,
- 4) zapobieganie powstawania zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku,
- 5) zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka.

W Banku, w celu umożliwienia dokładnego rozpoznania profilu ryzyka operacyjnego obowiązuje klasyfikacja obszaru ryzyka operacyjnego, klasyfikacja polega na systematycznym podziale zjawiska ryzyka operacyjnego wg następujących zasad:

- 1) Najwyższym poziomem klasyfikacji jest klasyfikacja na kategorie ryzyka operacyjnego (rodzaje i kategorie wg Załącznika nr 1 do Rekomendacji M), najniższym opisy przykładowych incydentów i zdarzeń.
- 2) Klasyfikacja jest wspólna dla wszystkich komórek organizacyjnych Banku.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego w Banku liczony jest metodą wskaźnika bazowego (art. 315-316 Rozporządzenia). Metoda ta, wykorzystuje jako miarę narażenia na ryzyko operacyjne kategorię „wynik brutto”, uzależniając wartość utrzymywanego kapitału od

wysokości wyników uzyskanych przez Bank w ostatnich 3 latach. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2018 r. wyniósł 614,45 tys. zł.

Limes Bank Spółdzielczy Zestawienie na 31 grudzień 2018 roku				
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego - Filar I				15%
Wyszczególnienie*/	2015	2016	2017	Średnia
Przychody z tytułu odsetek	3 955 005	3 803 013	4 193 180	3 983 733
Koszty z tytułu odsetek	646 120	779 241	842 214	755 858
Przychody z tytułu prowizji	749 367	802 866	768 310	773 514
Koszty z tytułu prowizji	121 897	154 123	184 320	153 447
Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu	22 417	276 333	363 354	220 701
Wynik operacji finansowych	0	0	0	0
Wynik z pozycji wymiany	0	0	14 414	4 805
Pozostałe przychody operacyjne	3 080	49 683	15 931	22 898
Wynik z tytułu odsetek	3 308 885	3 023 772	3 350 966	3 227 874
Wynik pozaodsetkowy	652 967	974 759	977 687	868 471
Wynik do ustalania wymogu kapitałowego	3 961 852	3 998 531	4 328 653	4 096 345
Wymóg kapitałowy	x	x	x	614 452

Straty z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego - zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2018 roku podane są w poniższej tabeli.

Lp.	Klasa zdarzeń	Strata brutto	Strata netto
1.	Oszustwa wewnętrzne	0,00	0,00
2.	Oszustwa zewnętrzne	0,00	0,00
3.	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0,00	0,00
4.	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0,00	0,00
5.	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0,00	0,00
6.	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	0,00	0,00
7.	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	0,00	0,00

W 2018 roku nie stwierdzono istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego, rozumianych jako zdarzenia powodujące straty przekraczające 10 tys. zł.

Bank realizuje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym. W ramach tego procesu identyfikuje się zdarzenia ryzyka operacyjnego i dokonuje się ewidencjonowania i analizy przyczyn występowania zdarzeń związanych z ryzykiem operacyjnym.

W przypadku konieczności, podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych Banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej, a także organizacji odpowiednich szkoleń dla pracowników.

XIV. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym –

art. 447 Rozporządzenia

W 2018 roku Bank nie posiadał ekspozycji w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym.

XV. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448 Rozporządzenia

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest:

1. Utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach niezagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej Banku.
2. Utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany przez Radę Nadzorczą.
3. Konsekwentne budowanie wizerunku Banku jako profesjonalnego i aktywnego uczestnika rynku międzybankowego
4. Utrzymywanie nieznaczącej skali działalności handlowej w rozumieniu Uchwały KNF Nr 76/2010 z 10 marca 2010 r.
5. Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczanie ryzyka stopy procentowej w ramach zarządzania aktywami i pasywami Banku.
6. Utrzymanie poziomu poszczególnych kategorii ryzyka stopy procentowej występujących w prowadzonym portfelu bankowym na poziomie nie wymagającym tworzenia wewnętrznych wymogów kapitałowych (według metodologii przyjętej w wewnętrznych procedurach Banku)

Strategia Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta jest m.in. na następujących zasadach zarządzania ryzykiem:

1. do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej,
2. do oceny tego ryzyka Bank dodatkowo wykorzystuje inne metody, np. badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, zmiany w kosztach odsetkowych i w konsekwencji zmiany w wyniku z tytułu odsetek,

3. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym oraz kontroli ryzyka opcji klienta oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości (ryzyko krzywej dochodowości) i ewentualnego wpływu tych zmian na wynik odsetkowy,
4. Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej przez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych.

W ramach ryzyka stopy procentowej wyodrębnia się cztery zasadnicze kategorie ryzyka:

1. Ryzyko bazowe wynika z niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp bazowych stosowanych w banku, jako instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, nawet w sytuacji, kiedy dla aktywów i pasywów występują te same okresy przeszacowania. Ryzyko stosowania różnych stóp bazowych polega na tym, że rozpiętość (spread) między tymi stopami może zmienić się niespodziewanie i niesymetrycznie. Ryzyko bazowe pojawia się, kiedy stopy rynkowe dla różnych instrumentów finansowych lub wskaźniki / indeksy używane do wyceny aktywów i pasywów zmieniają się w tym samym czasie o różną wielkość. Zmiana taka wpływa na poziom marż odsetkowych otrzymywanych / płaconych na instrumentach oprocentowanych według tych stawek, które są przeszacowywane w tym samym czasie. Istotna, jednakże jest nie tylko sama rozpiętość oprocentowania pomiędzy aktywami i pasywami banku, ważna jest również wzajemna proporcja posiadanych przez bank aktywów i pasywów zmiennych - to jest takich, których oprocentowanie zmienia się wraz ze zmianą wielkości tych stóp, jak i stałych, których zmiana oprocentowania jest rozłożona w czasie i związana z terminami zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.
2. Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania jest rezultatem różnic w czasie pomiędzy wystąpieniem zmian stóp procentowych aktywów i pasywów, a także zobowiązań pozabilansowych. Wynika to z posiadania przez bank aktywów i pasywów o różnych okresach przeszacowania stóp procentowych. Dla instrumentów o zmiennym oprocentowaniu, termin przeszacowania jest zbieżny z najbliższym, prawdopodobnym (możliwym) terminem zmiany ich oprocentowania, dla instrumentów o stałej stopie procentowej jest to termin wymagalności / zapadalności. Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania występuje np. wtedy, gdy długoterminowe kredyty o stałym oprocentowaniu finansuje się depozytami o krótszych terminach przeszacowania.

Negatywna sytuacja dla banku może pojawić się w momencie:

- 1) spadku stopy procentowej – jeżeli oprocentowanie aktywów reaguje szybciej na te zmiany niż oprocentowanie pasywów (silniejszy – szybszy w czasie – spadek przychodów z tytułu odsetek),
- 2) wzrostu stopy procentowej – jeżeli oprocentowanie pasywów reaguje szybciej na te zmiany niż oprocentowanie aktywów (silniejszy – szybszy w czasie – wzrost kosztów odsetkowych).

Podstawową metodą pomiaru tego ryzyka jest metoda luki niedopasowania stóp procentowych polegająca na ustaleniu, w poszczególnych przedziałach czasowych, różnicy (luki) pomiędzy przeszacowywanymi aktywami i pasywami.

3. Ryzyko krzywej dochodowości polega na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczących tego samego rynku lub indeksu (np. zmiany rozpiętości pomiędzy stawkami WIBID 1M a WIBID 6M). Relacja ta zmienia się kiedy kształt krzywej dochodowości dla danego rynku ulega spłaszczeniu lub ulega odwróceniu, w wyniku którego stopy krótkoterminowe będą wyższe od stóp długoterminowych. Zmiany w krzywej dochodowości mogą nasilić stopień narażenia banku na ryzyko stopy procentowej przez wzmocnienie efektu niedopasowania terminów przeszacowania.
4. Ryzyko opcji klienta wynika z prawa (nie obowiązku) posiadanego przez klienta do zmiany wielkości i harmonogramu przepływów gotówkowych aktywów, pasywów lub pozycji pozabilansowych Banku, np. kredyty i papiery wartościowe zawierające ryzyko wcześniejszej spłaty lub ryzyko wydłużenia terminu spłat, kredyty o zmiennej stopie procentowej mające wyraźne lub ukryte opcje na górny limit stopy procentowej (lub też brak opcji na dolny limit), prawo wycofania depozytu przed upływem terminu.

Wewnętrzne regulacje Banku dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej, uwzględniają kluczowe zagadnienia zawarte w rekomendacjach KNF, są zgodne z Uchwałą Nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 roku z późn. zm. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, Uchwałą Nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 04 października 2011 roku w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku z późn. zm. oraz Uchwałą Nr 312/2012 Komisji

Nadzoru Finansowego z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie trybu wykonywania nadzoru bankowego. Ryzyko stopy procentowej monitorowane jest poprzez analizę ryzyka luki. Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach Zarządu Banku.

Wszystkie limity związane z ryzykiem stopy procentowej monitorowane są ZZRAiZ. Każdorazowe przekroczenie limitu skutkuje opracowaniem informacji w tym zakresie dla Członka Zarządu nadzorującego ryzyko stopy procentowej oraz Zarządu Banku.

Na dzień 31.12.2018 r. obliczono potencjalną zmianę wyniku finansowego (odsetkowego) dla szokowego spadku lub wzrostu stop procentowych (zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez Bank – wzrost i spadek o 200 pb.). W przypadku wzrostu stóp procentowych potencjalna zmiana wyniku odsetkowego wyniosła (+) 553,9 tys. zł, natomiast w przypadku spadku, zmianę tę oszacowano na (-) 1.762,8 tys. zł.

Zmiana stóp procentowych NBP	Zmiana oprocentowania stress test	Zmiany w relacji do funduszy własnych
+ 2,00	553,9	3,7%
+ 1,00	278,0	1,9%
+ 0,50	147,9	1,00%
+ 0,25	73,7	0,5%
- 0,25	-222,6	-1,5%
- 0,50	-445,3	-3,0%
- 1,00	-872,2	-5,9%
- 2,00	-1 762,8	-11,8%

Zestawienie luki stopy procentowej wg stanu na 31.12.2018 r. (tys. zł)

Data przeszacowania			01 sty 19	16 sty 19	02 mar 19	17 maj 19	01 paź 19	30 gru 20	31 gru 22
Wyszczególnienie		Razem	1 dzień	od 2 do 30 dni	pow. 1 m-ca do 3 m-cy	pow. 3 m-cy do 6 m-cy	pow. 6 m-cy do 12 m-cy	pow. 1 roku do 3 lat	powyżej 3 lat
Redyskonto	Aktywa	55 575	0	55 575	0	0	0	0	0
	Pasywa	0	0	0	0	0	0	0	0
	Luka	55 575	0	55 575	0	0	0	0	0
Zmiana wyniku odsetkowego	Scenariusz I	3	0	3	0	0	0		
	Scenariusz II	0	0	0	0	0	0		
	Scenariusz III	5	0	5	0	0	0		
52T	Aktywa	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pasywa	0	0	0	0	0	0	0	0
	Luka	0	0	0	0	0	0	0	0
Zmiana wyniku odsetkowego	Scenariusz I	0	0	0	0	0	0		
	Scenariusz II	0	0	0	0	0	0		
	Scenariusz III	0	0	0	0	0	0		
WIBID	Aktywa	70 745	65 283	5 462	0	0	0	0	0
	Pasywa	10 565	10 565	0	0	0	0	0	0
	Luka	60 180	54 718	5 462	0	0	0	0	0
Zmiana wyniku odsetkowego	Scenariusz I	4	3	0	0	0	0		
	Scenariusz II	0	0	0	0	0	0		
	Scenariusz III	6	6	1	0	0	0		
Stopa Banku	Aktywa	14 122	1	13 216	135	106	239	191	234
	Pasywa	101 409	0	93 621	5 348	1 110	545	785	0
	Luka	-87 287	1	-80 405	-5 213	-1 004	-306	-594	234
Zmiana wyniku odsetkowego	Scenariusz I	13	13	0	0	0	0		
	Scenariusz II	1	1	0	0	0	0		
	Scenariusz III	-8	-8	0	0	0	0		
RAZEM	Aktywa	140 442	65 284	74 253	135	106	239	191	234
	Pasywa	111 974	10 565	93 621	5 348	1 110	545	785	0
	Luka	28 468	54 719	-19 368	-5 213	-1 004	-306	-594	234
Zmiana wyniku odsetkowego	Scenariusz I	20	17	4	0	0	0		
	Scenariusz II	1	1	0	0	0	0		
	Scenariusz III	4	-2	6	0	0	0		

Zmiana wyniku odsetkowego z uwzględnieniem pozycji oprocentowanych poniżej 2 pp., ale nie uwzględniając wskaźników zmian do stóp referencyjnych na dzień 31.12.2018 r.

Zmiana oprocentowania	Ogółem	1 dzień	od 2 do 30 dni	pow. 1 m-ca do 3 m-cy	pow. 3 m-cy do 6 m-cy	pow. 6 m-cy do 12 m-cy
2,00%	619	1091	-370	-87	-13	-2
1,00%	311	546	-185	-43	-6	-1
0,50%	155	273	-93	-22	-3	0
0,25%	77	136	-46	-11	-2	0
-0,25%	-212	-136	-89	11	2	0
-0,50%	-444	-273	-196	22	3	0
-1,00%	-896	-546	-400	43	6	1
-2,00%	-1600	-1040	-654	80	12	2

Zmiana wyniku odsetkowego z uwzględnieniem pozycji oprocentowanych poniżej 2 pp. oraz wskaźników zmian do stóp referencyjnych na dzień 31.12.2018 r.

Zmiana oprocentowania	Ogółem	1 dzień	od 2 do 30 dni	pow. 1 m-ca do 3 m-cy	pow. 3 m-cy do 6 m-cy	pow. 6 m-cy do 12 m-cy
2,00%	551	1055	-402	-87	-13	-2
1,00%	276	527	-201	-43	-6	-1
0,50%	138	264	-101	-22	-3	0
0,25%	69	132	-50	-11	-2	0
-0,25%	-204	-132	-85	11	2	0
-0,50%	-427	-264	-188	22	3	0
-1,00%	-872	-527	-395	43	6	1
-2,00%	-1854	-1055	-893	80	12	2

Średni czas przeszacowania na 31.12.2018 r.		
Aktywa	10	dni
Pasywa	19	dni

XVI. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449 Rozporządzenia - nie dotyczy

XVII. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450 Rozporządzenia

1. Polityka wynagrodzeń przygotowywana jest przez Zarząd i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą Banku. W roku 2018 Rada Nadzorcza na swoich posiedzeniach omawiała zagadnienia oceny polityki wynagrodzeń. Z uwagi na skalę działalności Banku nie powoływano komisji ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.
2. Wynagrodzenia osób objętych polityką wynagrodzeń (Polityką wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku) są zależne od: zysku netto, zwrotu z kapitału własnego, jakości portfela kredytowego, współczynnika wypłacalności. Kryteria stosowane przy pomiarze wyników to wykonanie co najmniej w 80% wskaźników wymienionych powyżej w odniesieniu do planu finansowego oraz strategii działania.
3. Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych, ustalony zgodnie z art. 94 ust. 1 lit. g) dyrektywy 36/2013 - składnik zmienny nie przekracza 100% stałego składnika łącznego wynagrodzenia każdej osoby.
4. Bank nie stosuje polityki odrażania płatności i wynagrodzenia w postaci nabywania uprawnień do papierów wartościowych, a także innych świadczeń niepieniężnych.
5. W 2018 roku wynagrodzenie Zarządu łącznie wyniosło 355,69 tys. zł.

6. W 2018 roku żadna z osób zajmujących stanowiska kierownicze nie otrzymała wynagrodzenia w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrachunkowym.

XVIII. Dźwignia finansowa – art. 451 Rozporządzenia

Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych Bank dokonuje obliczenia w okresach miesięcznych wskaźnika dźwigni finansowej. Na dzień 31.12.2018 r. wskaźnik ten wynosił 10,26%.

XIX. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452

Rozporządzenia - nie dotyczy

XX. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego – art. 453 Rozporządzenia

1. Bank nie stosuje kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych.
2. Zasady i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi.
3. Bank podejmując decyzję o zaangażowaniu kredytowym dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia o jak najwyższej jakości przez cały okres kredytowania. Jakość zabezpieczenia Bank ocenia według jego płynności, aktualnej wartości rynkowej, wpływu na poziom tworzonych rezerw oraz możliwość zmniejszenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego. Prawne zabezpieczenie wierzytelności Banku stanowi potencjalne źródło spłaty tej wierzytelności. Z tego względu wartość rynkowa przyjętych zabezpieczeń jest systematycznie aktualizowana przez pracowników Banku, w ramach prowadzonego monitoringu oraz adekwatna do poziomu ryzyka transakcji kredytowej.
4. Opis głównych rodzajów zabezpieczeń przyjętych przez daną instytucję Bank przyjmuje w szczególności następujące formy zabezpieczenia:
 - 1) weksel in blanco;
 - 2) depozyt bankowy;
 - 3) kaucja pieniężna;
 - 4) blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym;
 - 5) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym;
 - 6) poręczenie według prawa cywilnego;
 - 7) poręczenie wekslowe;
 - 8) gwarancja;
 - 9) przelew wierzytelności na zabezpieczenie;
 - 10) cesja praw z umów ubezpieczenia;

- 11) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku/przeniesienie własności;
- 12) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości/przeniesienie własności;
- 13) zastaw rejestrowy;
- 14) zastaw zwykły;
- 15) zastaw finansowy;
- 16) hipoteka
- 17) hipoteka przymusowa;
- 18) oświadczenie o poddaniu się egzekucji;
- 19) przystąpienie do długu;
- 20) przejęcie długu;
- 21) ubezpieczenie kredytu

Forma zabezpieczenia ustalana jest przez Bank w porozumieniu z wnioskodawcą ubiegającym się o kredyt lub kredytobiorcą, gdy istnieje konieczność ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia albo jego zmiany na inne.

5. Bank nie dokonuje transakcji na instrumentach pochodnych.

6. Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów. W odniesieniu do portfela kredytowego Bank stosuje i monitoruje limity zaangażowania, w szczególności w odniesieniu do grupy klientów, produktów, branż, zabezpieczeń. W przypadku wykorzystania limitu na poziomie ustalonym przez Bank, podejmowane są działania w celu ograniczenia poziomu koncentracji zaangażowań. Wybór instrumentów zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań, mających na celu dywersyfikację tego ryzyka, uzależniony jest od zidentyfikowanego poziomu ryzyka kredytowego, przy zachowaniu zasady proporcjonalności względem profilu ryzyka Banku. Zasady klasyfikacji ryzyka koncentracji zaangażowań pod względem istotności, Bank ustala w oparciu o procedurę szacowania i oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego.

W 2018 r. w Banku nie wystąpiła konieczność utworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań.

7. W Banku podstawowymi działaniami mającymi na celu ograniczenie ryzyka kredytowego są:

- 1) identyfikacja czynników ryzyka kredytowego;

- 2) ocena oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka kredytowego (limity);
 - 3) monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka;
 - 4) wdrażanie technik redukcji ryzyka;
 - 5) zarządzanie ryzykiem rezydualnym;
 - 7) wyliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego;
 - 8) kontrolę zarządzania ryzykiem kredytowym;
8. Bank stosuje następujące techniki redukcji ryzyka kredytowego:
- 1) pomniejszanie podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością banków;
 - 2) techniki redukcji ryzyka kredytowego zgodne z załącznikiem nr 17 do Uchwały KNF nr 76/2010 z 10.03.2010r, przy czym Bank stosuje się do wymagań opisanych w tym załączniku, w części dotyczącej banków stosujących metodę standardową wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego.

XXI. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego -
nie dotyczy

XXII. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego - nie dotyczy

Informacja o strategii i celach zarządzania ryzykiem

W celu ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem Bank wprowadził regulację „Strategię zarządzania ryzykiem”. Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości. W celu realizacji powyższych procesów w Banku realizowane są zadania, związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

1. Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
2. Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
3. Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, w tym nowych norm płynnościowych, określonych w Pakiecie CRD IV / CRR.
4. Szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, zgodnie z Rozporządzeniem UE.
5. Analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego).
6. Uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego).
7. Agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku.
8. Raportowanie wyników oceny ryzyka oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej.
9. Audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.
10. Wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej i audytu do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.

Ograniczanie ekspozycji na ryzyko w Banku następuje przez:

1. Opracowanie przez Zarząd i zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą strategii, zawierającej cele strategiczne i planowane działania średnio i krótkookresowe, umożliwiające ich realizację w zakresie zarządzania ryzykiem bankowym.
2. Określenie zagrożeń z tytułu ryzyka podejmowanego przez Bank. Analizę profilu poszczególnych rodzajów ryzyka zawierają szczegółowe regulacje.
3. Wskazanie obszarów ryzyka, wymagających modyfikacji lub uzupełnienia technicznych i organizacyjnych instrumentów redukcji ryzyka.
4. Opracowanie, wdrożenie, przegląd i aktualizację w celu adaptacji do bieżących warunków zewnętrznych oraz potrzeb Banku metodologii identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania, kontroli i limitowania ryzyka.
5. Określenie zadań i wyznaczenie stanowisk służbowych w strukturze organizacyjnej Banku, odpowiedzialnych za realizację zadań w ramach systemu zarządzania ryzykiem. Schemat organizacji zarządzania ryzykiem (w ramach struktury organizacyjnej) zatwierdza Rada Nadzorcza Banku.
6. Opracowanie i wdrożenie szczegółowych pisemnych regulacji dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku.
7. Opracowanie i bieżącą aktualizację regulacji wewnętrznych Banku, dotyczących planowanych działań zabezpieczających w postaci planów awaryjnych i planów ciągłości działania w sytuacji kryzysowej.

Organizacja zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony:

1. pierwsza linia obrony (zarządzanie ryzykiem na pierwszym poziomie) - którą stanowi bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie komórki organizacyjne Banku, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnianie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;
2. druga linia obrony (zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie) - którą stanowi działanie: funkcję kontroli (ryzyka) - mającej za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji, a także komórki ds. zgodności,
3. trzecia linia obrony - którą stanowi audyt wewnętrzny.

Niezależność linii obrony polega na zachowaniu organizacyjnej niezależności w następujących obszarach:

1. działanie drugiej linii obrony w zakresie nadzoru nad bieżącym zarządzaniem ryzykiem polegających na stosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka i ich monitorowaniu, a także realizacji procesu zarządzania ryzykiem, niezależne od funkcjonowania pierwszej linii obrony,
2. działanie trzeciej linii obrony, polegające na stosowaniu mechanizmów kontrolnych, w tym w zakresie ryzyka i ich monitorowaniu jest niezależne od pierwszej i drugiej linii obrony.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza,
2. Zarząd,
3. Komitet Kredytowy,
4. Zespół Zarządzania Ryzykiem Analiz i Zgodności,
5. Audyt wewnętrzny wykonywany na podstawie umowy z SSOZ,
6. pozostali pracownicy Banku.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

1. **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.
2. **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem powinny obejmować pełny zakres działalności Banku.
3. **Komitet Kredytowy** uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego”.
4. **Zespół Zarządzania Ryzykiem, Analiz i Zgodności** monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe

zadania Zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom, komórkom i komitetom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem. Zadaniem też jest m.in. gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom, komórkom i komitetom Banku, informacji dotyczących ryzyka braku zgodności oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania tym rodzajem ryzykiem.

5. **Audyt wewnętrzny** ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt wewnętrzny dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku.
6. **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania:

1. Gromadzenie informacji.
2. Identyfikację i ocenę ryzyka.
3. Limitowanie ryzyka.
4. Pomiar i monitorowanie ryzyka.
5. Raportowanie.
6. Zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).

Bieżące zarządzanie ryzykiem w Banku polega na:

1. Gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka.
2. Ograniczaniu ryzyka powstającego w działalności Banku do akceptowalnego poziomu, wykorzystując do tego celu informacje otrzymane z komórek organizacyjnych Banku.
3. Podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń.
4. Ograniczaniu/eliminowaniu negatywnych skutków ryzyka.

W Banku obowiązują wewnętrzne limity ostrożnościowe, dostosowane do skali, profilu i złożoności działalności Banku, które podlegają okresowej weryfikacji w celu dywersyfikacji

ryzyka. Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku.

Monitorowanie przestrzegania obowiązujących w Banku norm nadzorczych oraz limitów wewnętrznych przeprowadza Zespół Zarządzania Ryzykiem, Analiz i Zgodności. Raport wykorzystania norm i limitów przedkładany jest okresowo Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej – w cyklach czasowych ustalonych w wewnętrznych regulacjach Banku.

System kontroli wewnętrznej odgrywa strategiczną rolę dla bezpieczeństwa działania Banku i jest istotnym elementem zarządzania ryzykiem. System kontroli ryzyka obejmuje:

1. Adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka,
2. Zasady strategii, polityki, procedury, instrukcje, metodologie,
3. Adekwatne systemy informacji zarządczej i nadzorczej,
4. Proces regularnego przeglądu i oceny zgodności działania Banku z zasadami polityki/strategii oraz procedurami.

Celem kontroli jest ujawnienie niedoskonałości systemu, błędów procesu zarządzania ryzykiem, niedoskonałości procedur w obszarach ryzyka oraz proponowanie możliwych do zastosowania rozwiązań poprawiających jakość działania systemów i procesów zarządzania ryzykiem. Na podstawie sprawozdania z przeprowadzonych kontroli Zarząd Banku podejmuje decyzje odnośnie do doskonalenia jakości procedur, środków technicznych i organizacyjnych obowiązujących w Banku.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Limes Banku Spółdzielczego niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

1. Aleksandra Wiśnicka - Prezes Zarządu
2. Anna Kosak – Orzół - Wiceprezes Zarządu
3. Bożena Grabowska - Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Anna Kosak - Orzół

Wiceprezes Zarządu

Bożena Grabowska

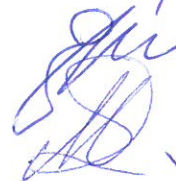
Prezes Zarządu

Aleksandra Wiśnicka

Oświadczenie Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza Limes Banku Spółdzielczego niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

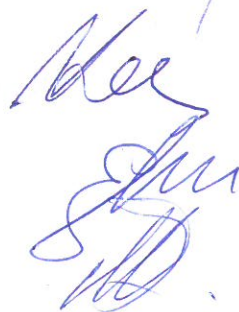
1. Kazimierz Orłowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Jan Erynk – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
3. Stanisław Maluchnik – Sekretarz Rady Nadzorczej
4. Janusz Cichowski – Członek Rady Nadzorczej
5. Tadeusz Dziliński – Członek Rady Nadzorczej
6. Andrzej Kostrzewa – Członek Rady Nadzorczej
7. Jan Sęndrowski – Członek Rady Nadzorczej
8. Wiesław Siperek – Członek rady Nadzorczej
9. Jerzy Szyszka – Członek Rady Nadzorczej

Oświadczenie Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza Limes Banku Spółdzielczego niniejszym oświadcza, że zasady rekrutacji członków Zarządu i Rady Nadzorczej, zasady zróżnicowania do wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej oraz liczba zajmowanych stanowisk dyrektorskich (w radach i zarządach innych podmiotów) przez Zarząd i Radę Nadzorczą są zgodne z art. 435 ust. 2 Rozporządzenia CRR oraz z art. 22aa Ustawy Prawo Bankowe.

1. Kazimierz Orłowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Jan Erynk – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
3. Stanisław Maluchnik – Sekretarz Rady Nadzorczej
4. Janusz Cichowski – Członek Rady Nadzorczej
5. Tadeusz Dziliński – Członek Rady Nadzorczej
6. Andrzej Kostrzewa – Członek Rady Nadzorczej
7. Jan Sęndrowski – Członek Rady Nadzorczej
8. Wiesław Siperek – Członek Rady Nadzorczej
9. Jerzy Szyszka – Członek Rady Nadzorczej

Informacja na temat profilu ryzyka

Poniższa tabela prezentuje obowiązujące w Banku normy i limity dotyczące prowadzonej działalności oraz ponoszonego ryzyka. W tabelarycznym zestawieniu wykazano poziom poszczególnych wskaźników według stanu na dzień 31.12.2018 r., wraz z wielkością ich wykorzystania.

Poniższe zestawienie obowiązujących w Banku limitów i norm obrazuje profil ryzyka Limes Banku Spółdzielczego. Na podstawie poniższych danych Zarząd oraz Rada Nadzorcza w ramach dokonywanej oceny poziomu ryzyka uznała go za akceptowalny.

Lp.	Rodzaj ryzyka (odrębnie limity ograniczające ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym oraz handlowym)	Nazwa limitu (w przypadku Kluczowych Wskaźników Ryzyka prosimy załączyć zestawienie wskaźników obowiązujących w banku na 31.12.2018 r.)	Poziom limitu wg stanu na 31.12.2018 r.	Wykorzystanie limitu wg stanu na 31.12.2018 r.
1	Adekwatność kapitałowa	Współczynnik kapitału Tier podstawowy I	Min 9,25%	46%
2	Adekwatność kapitałowa	Współczynnik kapitału Tier I	Min 10,25%	51%
3	Adekwatność kapitałowa	Łączny współczynnik kapitałowy	Min 13,25%	66%
4	Adekwatność kapitałowa	Fundusze własne / kapitał wewnętrzny	Min 120%	48%
5	Adekwatność kapitałowa	Alokacja kapitału na ryzyko kredytowe	Max. 60%	58%
6	Adekwatność kapitałowa	Alokacja kapitału na ryzyko operacyjne	Max. 8%	52%
7	Adekwatność kapitałowa	Alokacja kapitału na ryzyko walutowe	Max. 1%	0%
8	Adekwatność kapitałowa	Alokacja kapitału na ryzyko koncentracji	Max. 10%	0%
9	Adekwatność kapitałowa	Alokacja kapitału na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	Max. 15%	0%
10	Adekwatność kapitałowa	Alokacja kapitału na ryzyko płynności	Max. 2%	0%
11	Adekwatność kapitałowa	Alokacja kapitału na ryzyko wyniku finansowego	Max. 2%	0%
12	Adekwatność kapitałowa	Alokacja kapitału na ryzyko kapitałowe	Max. 1%	0%
13	Adekwatność kapitałowa	Alokacja kapitału na pozostałe ryzyka (trudnomierzalnym)	Max. 1%	0%
14	Ryzyko płynności i finansowania	Wskaźnik dźwigni	Min. 5%	49%
15	Ryzyko płynności i finansowania	Wskaźnik płynności szybkiej (do 1 miesiąca)	Min 0,80	37%
16	Ryzyko płynności i finansowania	Wskaźnik płynności bieżącej (do 3 miesięcy)	Min 0,90	44%
17	Ryzyko płynności i finansowania	Wskaźnik płynności (do 6 miesięcy)	min 0,90	45%
18	Ryzyko płynności i finansowania	Wskaźnik płynności (do 1 roku)	min. 0,90	45%
19	Ryzyko płynności i finansowania	Wskaźnik płynności (do 2 lat)	min 0,90	42%
20	Ryzyko płynności i finansowania	Wskaźnik płynności (do 5 lat)	min 0,90	34%
21	Ryzyko płynności i finansowania	Wskaźnik płynności (do 10 lat)	min 0,90	30%
22	Ryzyko płynności i finansowania	Wskaźnik płynności (do 20 lat)	min 0,90	27%
23	Ryzyko płynności i finansowania	Wskaźnik płynności (powyżej 20 lat)	min 0,90	87%

24	Ryzyko płynności i finansowania	Aktywa płynne / Aktywa netto (%)	min 10%	24%
25	Ryzyko płynności i finansowania	Aktywa płynne / Depozyty niestabilne (ponad osad)(%)	min 50%	32%
26	Ryzyko płynności i finansowania	Aktywa płynne / Zobowiązania pozabilansowe udzielone (%)	min 100%	9%
27	Ryzyko płynności i finansowania	Kredyty / Aktywa netto(%)	max 88%	70%
28	Ryzyko płynności i finansowania	Zobowiązania pozabilansowe udzielone / Aktywa netto(%)	max. 10%	35%
29	Ryzyko płynności i finansowania	Depozyty stabilne / Aktywa netto (%)	min 50%	81%
30	Ryzyko płynności i finansowania	Depozyty niestabilne / Aktywa netto (%)	max 30%	88%
31	Ryzyko płynności i finansowania	Procentowy udział największych deponentów w depozytach klientów ogółem (%)	max 35%	56%
32	Ryzyko płynności i finansowania	Procentowy udział dużych depozytów podmiotów gospodarczych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych oraz instytucji rządowych i samorządowych w depozytach klientów ogółem (%)	max 30%	4%
33	Ryzyko płynności i finansowania	Procentowy udział dużych depozytów gospodarstw domowych w depozytach terminowych ogółem (%)	Max 8%	13%
34	Ryzyko płynności i finansowania	Zobowiązania wobec sektora finansowego / Aktywa netto (%)	max 10%	0%
35	Ryzyko płynności i finansowania	Kredyty i pożyczki otrzymane od sektora finansowego / Aktywa netto (%)	max 10%	0%
36	Ryzyko płynności i finansowania	Wskaźnik osadu ogółem	min 60%	82%
37	Ryzyko płynności i finansowania	Depozyty od banków / Aktywa Netto (%)	max 10%	0%
38	Ryzyko płynności i finansowania	Depozyty / Kredyty, skupione wierzytelności i zrealizowane gwarancje (%)	min 90%	57%
39	Ryzyko płynności i finansowania	Depozyty / Kredyty i zobowiązania pozabilansowe udzielone [%]	min 85%	57%
40	Ryzyko płynności i finansowania	Depozyty stabilne / Kredyty, skupione wierzytelności i zrealizowane gwarancje [%]	min 60%	55%
41	Ryzyko płynności i finansowania	Depozyty stabilne / Kredyty i zob. pozabilansowe udzielone [%]	min 55%	53%
42	Ryzyko płynności i finansowania	Depozyty (bez operacji z bankami)/Portfel kredytowy brutto [%]	min 80%	50%
43	Ryzyko płynności i finansowania	Aktywa trwałe netto / Fundusze własne [%]	max 30%	37%

44	Ryzyko płynności i finansowania	Depozyty stabilne (50% ich wartości)+Fundusze własne/Należności z tytułu kredytów, skupionych wierzytelności i zrealizowanych gwarancji o terminie zapadalności powyżej 5 lat [%]	min 100%	60%
45	Ryzyko płynności i finansowania	Należności z tytułu kredytów, skupionych wierzytelności i zrealizowanych gwarancji o terminie zapadalności powyżej 5 lat/ Kredyty, skupione wierzytelności i zrealizowane gwarancje ogółem [%]	max 65%	69%
46	Ryzyko płynności i finansowania	M1- współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem	min 0,20	49%
47	Ryzyko płynności i finansowania	M2- współczynnik pokrycia aktywów niepiętnnych funduszami własnymi	min 1,00	22%
48	Ryzyko płynności i finansowania	LCR-wskaźnik pokrycia płynności	min. 100%	13%
49	Ryzyko płynności i finansowania	NSFR-wskaźnik stabilnego finansowania	Obserwacja/sprawozdania (brak norm zewnętrznych)	152%
50	Ryzyko stóp procentowych w portfelu bankowym	Limit globalny luki: luka skumulowana / wartość bilansowa aktywów	Max 20%	99%
51	Ryzyko stóp procentowych w portfelu bankowym	Limit na zmianę wyniku odsetkowego w relacji do funduszy własnych na skutek zmiany stóp procentowych [± 200 p.b.]	Max 13%	91%
52	Ryzyko stóp procentowych w portfelu bankowym	Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego w relacji do funduszy własnych na skutek zmiany stóp procentowych [± 200 p.b.]	Max 8%	96%
53	Ryzyko stóp procentowych w portfelu bankowym	Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego w relacji do wyniku odsetkowego na skutek zmiany stóp procentowych [± 100 p.b.]	Max 17,80%	120%
54	Ryzyko stóp procentowych w portfelu bankowym	Limit luki niedopasowania pow. 1 roku do 3 lat w relacji do funduszy własnych	Max 50%	8%
55	Ryzyko stóp procentowych w portfelu bankowym	Limit luki niedopasowania powyżej 3 lat w relacji do funduszy własnych	Max 25%	6%
56	Ryzyko stóp procentowych w portfelu bankowym	Limit strat z tytułu aktywów i pasywów z terminami przeszacowania powyżej 3 miesięcy - ryzyko krzywej dochodowości	Max 1% funduszy własnych	0%

57	Ryzyko stóp procentowych w portfelu bankowym	Limit strat z tytułu ryzyka opcji klienta w relacji do funduszy własnych	Max 1% funduszy własnych	12,00%
58	Ryzyko stóp procentowych w portfelu bankowym	Limit udziału zobowiązań pozabilansowych w aktywach oprocentowanych	Max 7%	51,00%
59	Ryzyko stóp procentowych w portfelu bankowym	Limit na rozpiętość pomiędzy marżą odsetkową a marżą graniczną	Min 1,25%	1,02%
60	Ryzyko rynkowe	Całkowita pozycja walutowa/ fundusze własne banku	Max 2%	12%
61	Ryzyko rynkowe	Średnia pozycja całkowita Banku za okres ostatnich 12 miesięcy / fundusze własne Banku	Max 2%	50%
62	Ryzyko rynkowe	Maksymalna zaobserwowana pozycja całkowita Banku za okres ostatnich 12 miesięcy / fundusze własne Banku	Max 5%	37%
63	Ryzyko rynkowe	Limit na pozycję walutową netto dla poszczególnych walut	Max 5% funduszy własnych	0% USD; 1% EUR
64	Ryzyko operacyjne	Oszustwa wewnętrzne	Max 0,5 % funduszy własnych	0%
65	Ryzyko operacyjne	Oszustwa zewnętrzne	Max 0,5 % funduszy własnych	0%
66	Ryzyko operacyjne	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Max 0,5 % funduszy własnych	0%
67	Ryzyko operacyjne	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	Max 1,0 % funduszy własnych	0%
68	Ryzyko operacyjne	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Max 0,5 % funduszy własnych	0%
69	Ryzyko operacyjne	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	Max 1,5 % funduszy własnych	0%
70	Ryzyko operacyjne	Wykonywanie, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Max 3,5 % funduszy własnych	0%
71	Ryzyko kredytowe	Łączne zaangażowanie wobec dużych ekspozycji, przekraczających 10% funduszy własnych Banku	Max. 300 % f.w.	14,00%
72	Ryzyko kredytowe	udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym Banku	max 20 %	26%
73	Ryzyko kredytowe	Detaliczne ekspozycje kredytowe zagrożone/detaliczne ekspozycje kredytowe Banku	Max. 2%	58%

74	Ryzyko kredytowe	Maksymalna wartość wskaźnika Dtl	Max. 65 %	wskaźnik stanowi element badania zdolności kredytowej klienta
75	Ryzyko kredytowe	Rodzaj ryzyka koncentracji łącznego zaangażowania wobec klienta lub grupy klientów powiązanych, której wartość po uwzględnieniu skutków ograniczania ryzyka kredytowego przekracza 20% kapitału uznanego	Max 20% kapitału uznanego	89%
76	Ryzyko kredytowe	Rodzaj ryzyka koncentracji łącznego zaangażowania wobec ekspozycji członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym stanowisko kierownicze	Max 25% kapitału podstawowego Tier I	36%
77	Ryzyko kredytowe	Limit Ia Znaczne zaangażowanie kapitałowe wobec jednego podmiotu (art. 89 pkt 1 Rozporządzenia CRR)	10 % kapitału uznanego	72%
78	Ryzyko kredytowe	Limit Ib Suma znacznych zaangażowań kapitałowych określonych Limitem Ia (art. 89 pkt 2 Rozporządzenia CRR)	40% kapitału uznanego	18%
79	Ryzyko kredytowe	Limit II a Zaangażowanie kapitałowe wobec jednego podmiotu (art. 46 Rozporządzenia CRR)	8% kapitału Tier I	1%
80	Ryzyko kredytowe	Limit II b Suma łącznych zaangażowań kapitałowych nie przekraczających 10% Tier I podmiotów (art. 67 Rozporządzenia CRR)	9% f.w. podmiotu	79%
81	Ryzyko kredytowe	łączne zaangażowanie wobec podmiotów z tej samej branży, sektora gospodarczego, prowadzących tą samą działalność w tym:		
82	Ryzyko kredytowe	rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	600 % f.w.	47%
83	Ryzyko kredytowe	rybactwo	300 % f.w.	0%
84	Ryzyko kredytowe	górnictwo	300 % f.w.	1%
85	Ryzyko kredytowe	przetwórstwo przemysłowe	300 % f.w.	5%

86	Ryzyko kredytowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	300 % f.w.	0%
87	Ryzyko kredytowe	budownictwo	300 % f.w.	9%
88	Ryzyko kredytowe	handel hurtowy i detaliczny	300 % f.w.	9%
89	Ryzyko kredytowe	hotele i restauracje	300 % f.w.	0%
90	Ryzyko kredytowe	transport gospodarka magazynowa i łączność	300 % f.w.	5%
91	Ryzyko kredytowe	pośrednictwo finansowe	300 % f.w.	0%
92	Ryzyko kredytowe	obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	300 % f.w.	0%
93	Ryzyko kredytowe	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne	300 % f.w.	0%
94	Ryzyko kredytowe	edukacja	300 % f.w.	1%
95	Ryzyko kredytowe	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	300 % f.w.	0%
96	Ryzyko kredytowe	dostawy wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	300 % f.w.	0%
97	Ryzyko kredytowe	gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	300 % f.w.	0%
98	Ryzyko kredytowe	organizacje i zespoły eksterytorialne	300 % f.w.	0%
99	Ryzyko kredytowe	inne	300 % f.w.	0%
100	Ryzyko kredytowe	łączne zaangażowanie wobec tego samego rodzaju zabezpieczenia:		
101	Ryzyko kredytowe	weksel własny in blanco lub poręczenie według prawa wekslowego	300 % f.w.	35%
102	Ryzyko kredytowe	poręczenie według prawa cywilnego oraz przystąpienie do długu	300 % f.w.	8%
103	Ryzyko kredytowe	zastaw rejestrowy	300 % f.w.	0%
104	Ryzyko kredytowe	przewłaszczenie rzeczy ruchomych	300 % f.w.	0%
105	Ryzyko kredytowe	blokada środków pieniężnych	300 % f.w.	0%
106	Ryzyko kredytowe	kaucja	X	X
107	Ryzyko kredytowe	cesja wierzytelności	300 % f.w.	8%
108	Ryzyko kredytowe	hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	300 % f.w.	40%
109	Ryzyko kredytowe	hipoteka na nieruchomości komercyjnej i pozostałej	300 % f.w.	96%
110	Ryzyko kredytowe	gwarancja	300 % f.w.	0%
111	Ryzyko kredytowe	ubezpieczenie kredytu	300 % f.w.	0%
112	Ryzyko kredytowe	ekspozycje nie zabezpieczone	300 % f.w.	0%
113	Ryzyko kredytowe	inne formy zabezpieczeń prawnych	300 % f.w.	0%

114	Ryzyko kredytowe	łączne zaangażowanie wobec tego samego rodzaju instrumentu:		
115	Ryzyko kredytowe	kredyty obrotowe	300 % f.w.	7%
116	Ryzyko kredytowe	kredyty w rachunku bieżącym	300 % f.w.	8%
117	Ryzyko kredytowe	limit w ROR	300 % f.w.	1%
118	Ryzyko kredytowe	kredyty na zakup papierów wartościowych	300 % f.w.	0%
119	Ryzyko kredytowe	kredyty inwestycyjne o terminie zapadalności do 10 lat	600 % f.w.	48%
120	Ryzyko kredytowe	kredyty inwestycyjne o terminie zapadalności powyżej 10 lat	300 % f.w.	5%
121	Ryzyko kredytowe	kredyty na cele konsumpcyjne	300 % f.w.	8%
122	Ryzyko kredytowe	pozostałe kredyty konsumpcyjne	300 % f.w.	0%
123	Ryzyko kredytowe	kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	300 % f.w.	51%
124	ryzyko kredytowe	kredyty na nieruchomości komercyjne i pozostałe	300 % f.w.	0%
125	Ryzyko kredytowe	instrumenty dłużne klasyfikowane do portfela „kredyty i inne należności”	300 % f.w.	0%
126	Ryzyko kredytowe	dłużne papiery wartościowe	300 % f.w.	91%
127	Ryzyko kredytowe	zaangażowanie kapitałowe	300 % f.w.	2%
128	Ryzyko kredytowe	inne należności	300 % f.w.	0%
129	Ryzyko kredytowe	udzielone zobowiązania pozabilansowe	300 % f.w.	11%
130	Ryzyko kredytowe	Udział EKZH w portfelu kredytowym Banku	Max. 85%	93%
131	Ryzyko kredytowe	Udział EKZH w sytuacji straconej w portfelu EKZH Banku	Max. 2%	0,19%
132	Ryzyko kredytowe	Udział EKZH na nieruchomościach mieszkalnych w portfelu kredytowym Banku	Max.22%	85%
133	Ryzyko kredytowe	Udział EKZH na nieruchomościach mieszkalnych w sytuacji straconej w portfelu EKZH Banku	Max. 1%	0%
134	Ryzyko kredytowe	Udział EKZH na nieruchomościach komercyjnych w portfelu kredytowym Banku	Max. 63%	96%
135	Ryzyko kredytowe	Udział EKZH na nieruchomościach komercyjnych w sytuacji straconej w portfelu EKZH Banku	Max. 1%	19%
136	Ryzyko kredytowe	Analiza podmiotowa:		
137	Ryzyko kredytowe	Udział EKZH na nieruchomościach mieszkalnych w portfelu kredytowym Banku	Max 22%	85%
138	Ryzyko kredytowe	Ekspozycje wobec rolników indywidualnych	Max 0,5%	10%

139	Ryzyko kredytowe	Ekspozycje wobec przedsiębiorców indywidualnych	max 2%	71%
140	Ryzyko kredytowe	Ekspozycje wobec osób prywatnych	Max 19%	90%
141	Ryzyko kredytowe	Ekspozycje wobec pozostałych (wspólnoty mieszkaniowe, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające na terenie działania Banku, spółdzielnie i spółki Kodeksu handlowego, pozostali)	max 0,5%	0%
142	Ryzyko kredytowe	Udział EKZH na nieruchomościach komercyjnych w portfelu kredytowym Banku	Max 63%	96%
143	Ryzyko kredytowe	Ekspozycje wobec rolników indywidualnych	Max 40%	99%
144	Ryzyko kredytowe	Ekspozycje wobec przedsiębiorców indywidualnych	Max 8%	101%
145	Ryzyko kredytowe	Ekspozycje wobec osób prywatnych	Max 13%	92%
146	Ryzyko kredytowe	Ekspozycje wobec pozostałych (wspólnoty mieszkaniowe, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające na terenie działania Banku, spółdzielnie i spółki Kodeksu handlowego, pozostali)	Max 2%	62%
147	Ryzyko kredytowe	Udział EKZH w portfelu kredytowym Banku	Max 85%	93%
148	Ryzyko kredytowe	Kredyty w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym, bieżącym	Max 4%	90%
149	Ryzyko kredytowe	Kredyty obrotowe	Max 3%	20%
150	Ryzyko kredytowe	Kredyty inwestycyjne	Max 47%	98%
151	Ryzyko kredytowe	Kredyty konsumenckie	Max 3%	62%
152	Ryzyko kredytowe	Kredyty mieszkaniowe	Max 28%	97%
153	Ryzyko kredytowe	Wskaźnik Dtl dla EKZH zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach mieszkalnych	Max. 65 %	wskaźnik stanowi element badania zdolności kredytowej klienta
154	Ryzyko kredytowe	Wskaźnik Dtl dla EKZH na nieruchomościach komercyjnych	Max. 65 %	wskaźnik stanowi element badania zdolności kredytowej klienta
155	Ryzyko kredytowe	EKZH dla jednego podmiotu (klienta) lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie	max. 25% funduszy własnych	47,48%

156	Ryzyko kredytowe	Minimalny wkład własny na ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie na nieruchomościach komercyjnych, gdy LtV wynosi a) 75% lub – wkład własny - min. 25 % b) 80% w przypadku, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona, lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP - wkład własny - min. 25 %	Min. 25%,	wskaźnik stanowi element badania zdolności kredytowej klienta
157	Ryzyko kredytowe	Minimalny wkład własny na ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie na nieruchomościach mieszkalnych	Min 20%	wskaźnik stanowi element badania zdolności kredytowej klienta
158	Ryzyko kredytowe	Maksymalny poziom wskaźnika LtV dla EKZH na nieruchomościach komercyjnych	Max. 80%	wskaźnik stanowi element badania zdolności kredytowej klienta
159	Ryzyko kredytowe	Maksymalny poziom wskaźnika LtV EKZH na nieruchomościach komercyjnych, wartość wskaźnika w momencie udzielenia kredytu nie powinna przekraczać poziomu a) 75% lub b) 80% w przypadku, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona, lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP	a)75% lub 80%	wskaźnik stanowi element badania zdolności kredytowej klienta